

[H. C. Hansen.]

udenrigspolitik, som man havde stillet så store forhåbninger til, hvis da ikke det enkelte mandat, de radikale erobrede, var tilbagevendende retsstatsstemmer. Og retsforbundet sagde farvel til 50 000 vælgere, som nok følges af flere næste gang.

Den regeringsblok, som så energisk havde ført hele valgslaget på regeringens fald eller beståen, på de to magiske gange 59 mandater, som i aviser og i tryksager i millionoplag blev fremhævet dag efter dag — og som sagde til vælgerne, at blot eet mandats forskydning kunne betyde regeringsskifte, er nu løbet fra de stærke og stolte ord til vælgerne. Den sidder i kraft af det radikale venstre og retsforbundet uden nogen forpligtelse til at træde tilbage i overensstemmelse med valgets resultat efter grundlovs-sagens afgørelse.

Mit parti har da anset det for nødvendigt, at der gennem en debat her i tinget skabes klarhed over det grundlag, som de to partier har tilsikret regeringen.

Dette er så meget mere nødvendigt, som regeringen ikke selv med eet eneste ord overfor rigsdagen og dermed offentligheden har fundet sig foranlediget til at orientere om førte forhandlinger og deres indhold; at de ikke har gjort det overfor socialdemokratiet, ser jeg ganske bort fra. Jeg ser nok, at et blad forleden betegnede statsministerens tale ved rigsdagens åbning som behagelig kort. Det var den også. Den var så kort, at den ikke med et ord berørte spørgsmålet om den overståede regeringskrise. En regering, der uden med eet eneste ord at orientere socialdemokratiet om førte forhandlinger med andre partier træffer bestemte aftaler med to partier her i tinget og på basis af disse to partiers stemmer fortsætter uanset valgets udfald, har end ikke fundet sig foranlediget til een eneste sætnings redegørelse for sit nye grundlag. Jeg erkender, at statsministerens tale var kort, men den var til gengæld så kort, at man anede den dårlige samvittighed bag dens påfaldende kortfattedhed. Og jeg føler da trang til først og fremmest at spørge statsministeren ganske generelt: Hvad er

begrundelsen for, at regeringen efter valget præsenterer sig for rigsdagen uden nogen som helst politisk orientering om stedfundne forhandlinger? Mener statsministeren ikke, at han skylder rigsdagen en sådan?

Mit parti synes det.

Inden jeg nærmere beskæftiger mig med valget og udfaldet af regeringskrisen, er der en sag, jeg lige må have nævnt.

Der har blandt de demokratiske partier her i tinget været enighed om, at alle, som gør tjeneste ved landets forsvar, naturligvis skal respektere den disciplin, som er ethvert militært værnslivsnerve. Derfor er der af alle demokratiske partier taget afstand fra de soldaterdemonstrationer, der fandt sted for nogen tid siden. De kan selvfølgelig ikke godkendes.

Ophavsmændene til disse demonstrationer må straffes i overensstemmelse med gældende lovgivning, og der er ikke nogen grund til at ændre dette standpunkt, fordi kommunisterne mener, at soldaterdemonstrationer, som straffes hårdt i lande med kommunistisk styre, bør være tilladt her i landet.

Men efter at dette er sagt, ønsker jeg at tilføje, at vi fra socialdemokratisk side også har fremhævet, at der ved behandlingen af sagerne fra de triste soldaterdemonstrationer burde fares med lempe og vises sund fornuft, så de afgørelser, der træffes, både af de værnepligtige og af befolkningen kan betragtes som rimelige og nødvendige.

En udtalelse af statsministeren var egnet til at skabe det indtryk, at han var enig i dette synspunkt. Men velmente ord er ikke nok. Vi må indtrængende anmode om, at der bliver overensstemmelse mellem statsministerens ord og den fremgangsmåde, der anvendes ved behandlingen af sagerne fra soldaterdemonstrationerne.

Behandlingen af disse sager kan ikke udelukkende være et anliggende, som overlades til den pågældende regimentschef, til hærens chef eller til dem begge. Landet har en forsvarsminister, og regeringen kan ikke frigøre sig for et medansvar, hvis forsvarsministeren nu også kludrer med behand-